

»» *pravidla* ««

Přehled a cíl hry

„Čtveráček“ je satirická improvizální karetní párty hra pro čtyři a více hráčů. Hraje se na jednotlivá kola, tzv. „funkční období“. V každém funkčním období představuje jeden hráč **prezidenta**, hráč po jeho levici **prezidentova mluvčího** a všichni ostatní hráči **novináře**. **Prezident** si zvolí téma projevu a poté, co protihráči zahrají karty/výroky, které v projevu musí použít, projev přednese. **Novináři** pak pokládají zbytečné a provokativní doplňující otázky, na které musí **mluvčí** hbitě reagovat, i když toho ani zdaleka nejsou hodni. Pokud jeho odpovědi **novináře** namíchnou a oni mu udělí body hanby, tím lépe. Když novinář bučí, spokojen je mluvčí.

Na konci každého funkčního období se role vystřídají. Po uplynutí stanoveného počtu funkčních období hra končí. Hráč s nejvíce body hanby se stává nej(ne)schopnějším prezidentským mluvčím a získá novinářskou anticenu „*Hlásný trouba*“. A z toho by pak už konečně mohlo kápnout významání, no ne?

Herní komponenty

- Celkem 132 karty, z toho:
  - 10 karet témat, každá se třemi tématy na každé straně (celkem tedy 60 témat),
  - 115 karet prezidentských výroků,
  - 5 prázdných karet, na které si můžete napsat své vlastní prezidentské výroky,
  - 1 karta role – prezident,
  - 1 karta role – mluvčí,
- 40 žetonů hanby (30 malých s hodnotou 1 a 10 větších s hodnotou 5),
- tato pravidla.

Příprava hry

1. Rozdělte si role

Uřčete hráče, který se jako první zhostí role prezidenta. Můžete jej určit demokraticky (tj. hlasováním), ale většinou je to tak, že se prezidentem stane ten, kdo si jako první prostě vezme kartu role **prezident** a umístí ji před sebe na stůl. Hráč sedící po jeho levici se stává **prezidentovým mluvčím** (vezme si odpovídající kartu role a rovněž ji umístí před sebe). Ostatní hráči se stávají **novináři**.

2. Připravte herní balíčky a rozdejte karty

Zamíchejte balíček karet témat (to je ten menší, oboustranný) a umístěte jej doprostřed stolu v pohodlném dosahu všech hráčů. Toto je dobírací balíček karet témat.

Zamíchejte balíček karet výroků (ten větší s barevným rubem), každému hráči rozdejte tři karty a zbytek balíčku umístěte na stůl vedle balíčku karet témat. Toto je dobírací balíček karet výroků.

Žetony hanby dejte na hromádku doprostřed stolu v pohodlném dosahu všech hráčů.

3. Určete si délku hry

Délka hry je dána tím, kolikrát se každý hráč ocitne v roli prezidenta. Pro hru 4–6 hráčů doporučujeme hru na dvě prezidentská funkční období, tj. každý hráč si dvakrát vyzkouší roli prezidenta. Pro hru více než šesti hráčů stačí hrát na jedno prezidentské funkční období. Pokud ale chcete epičtější a delší hru, určete si počet vyšší. Záleží samozřejmě na vás.

TIP: Můžete si stanovit i jiná kritéria konce hry, např. přesně za jednu hodinu, až přijede vlak, až nás to přestane bavit, do dalších voleb nebo než se najde Peroutkův článek.

Průběh hry a fáze herního kola

Každé herní kolo (funkční období) sestává z těchto fází:

1. VÝBĚR TÉMATU PROJEVU
2. HRANÍ KARET VÝROKŮ
3. PREZIDENT HOVOŘÍ K LIDU
4. TISKOVÁ KONFERENCE
5. UDĚLENÍ BODŮ HANBY
6. DOBÍRÁNÍ KARET A POSUN ROLÍ

Po ukončení poslední fáze začíná nové funkční období se zbrusu novým prezidentem a ještě novějším mluvčím. Ale nic jiného se vlastně nemění.

Podrobný popis herních fází

1. Výběr tématu projevu

Kdo hraje: Prezident

Co dělá: Hráč v roli prezidenta si náhodně vybere jednu z karet projevů. Karty jsou oboustranné a na každé straně se nacházejí tři témata. Jedno z nich si vybere a přečte nahlas. Na toto téma bude prezident později hovořit. Tím první fáze končí.

TIP: Samozřejmě prezidentovi nic nebrání v tom, vymyslet si téma vlastní. Nebo může někoho pověřit, aby mu téma vybral či vymyslel. Je to, kruci, jednou prezident, tak si může dělat, co je mu libo.

2. Hraní karet výroků

Kdo hraje: Novináři

Co dělají: Každý hráč v roli novináře nyní ze svých tří karet výroků, které má v ruce, vybere jeden, který považuje za nejvhodnější pro zvolené téma projevu, a zahraje jej lícem nahoru před prezidenta.

První kartu vyloží novinář po levici tiskového mluvčího a dále se postupuje po směru hodinových ručiček. Všechny výroky, které novináři před prezidenta zahrají, musí prezident použít ve svém projevu.

Na konci této fáze musí být před prezidentem vyloženo nejméně pět karet s výroky. Pokud hrajete s méně než pěti novináři (tj. v méně než sedmi hráčích), chybějící karty výroků otočte náhodně z dobíracího balíčku výroků.

PŘÍKLAD: Při hře šesti hráčů hrají čtyři z nich **novináře**. Každý z nich (počínaje tím, který sedí nalevo od **mluvčího**) zahraje z ruky jednu kartu výroku před **prezidenta**, kde se tím pádem ocitnou čtyři karty výroků. Do povinných pěti karet jedna chybí, proto hráči otočí svrchní kartu z dobíracího balíčku výroků a umístí ji k ostatním kartám před **prezidentem**. **Prezident** tak má před sebou pět karet výroků, které musí použít ve svém projevu v následující fázi.

VARIANTA: Obzvláště drzý novinář poté, co všichni novináři odehrají alespoň jednu kartu výroku, může zahrát i druhou kartu z ruky, aby splnil minimální kritérium pěti karet. Ti novináři se fakt neštítí ničeho.

Tímto fáze hraní karet výroků končí. Při hře více než 7 hráčů (tj. více než 5 novinářů) stále platí, že každý novinář zahraje jednu kartu. Před prezidentem tak bude více než pět karet. Bude to mít o něco těžší, ale takový je život.

3. Prezident hovoří k lidu

Kdo hraje: Prezident

Co dělá: Prezident si zhluboka oddechne (může si i svlažit hrdlo) a pronese na zvolené téma krátký improvizovaný projev. Ve svém projevu musí použít všechny výroky, které jsou vyloženy na kartách před ním. Je zcela na něm, v jaké souvislosti je použije.

Projev by měl být bez přípravy a neměl by být dlouhý. Minuta až dvě bohatě stačí. Téma projevu by mělo být

zmíněno, ale není třeba se jej striktně držet, myšlenkový proud může řečníka zanést jinam. Zcela přípustné je, že věty nebudou dávat úplně smysl. Doporučuje se pronést vtípnou glosu či citát a ideálně někoho urazit. Čím víc, tím líp. Vždyť máme svobodu slova! Zatím.

Po ukončení projevu končí i herní fáze. Kdo to tak cítí, může zatleskat.

VARIANTA: Prezident nemusí použít úplně všechny výroky z karet témat. Když to nejde, tak to nejde. Ale měl by se o to pokusit. Případně se může šeptem poradit se svým mluvčím. Když všechny výroky nepoužije, žádné následky z toho neplynou. Hlava státu je hlava státu.

4. Tisková konference

Kdo hraje: Novináři a tiskový mluvčí

Co dělají: Po prezidentově projevu následuje tisková konference. Každý novinář může položit mluvčímu ohledně prezidentského projevu jednu doplňující otázku. Začíná novinář po levici mluvčího a dále se postupuje po směru hodinových ručiček. Novinář nejprve uvede své jméno a jméno novin, pro které pracuje. Poté položí dotaz. Na tento dotaz mu odpoví tiskový mluvčí. Poté je na řadě další novinář. Po vystředání všech novinářů tato fáze končí.

TIP PRO NOVINÁŘE: Jméno novináře i periodikum může být reálné či vymyšlené. Dotazy mohou být nepříjemné, k věci, mimo věc, obdivné, prostě jakékoliv, ale měly by buď způsobit, aby se tiskový mluvčí pořádně zapotil při odpovědi, nebo pobavit spoluhráče. Ideálně samozřejmě oboje.

TIP PRO MLUVČÍHO: Jste moderátor debaty. Můžete si dovolit cokoliv. Projde vám všechno. Buďte drzý. Buďte nehorázný. Lžete. Argumentujte hloupostmi. Urážejte tazatele. Vše je povoleno. Vždyť jsou to novináři! S těmi se jedná bez servítků. Pravdu máte vy a realita do toho nemá co kecat.

5. Udělení bodů hanby

Kdo hraje: Novináři a prezident

Co dělají: Novináři ohodnotí výkon prezidentského mluvčího. Každý z novinářů může vzít jeden bod hanby ze společné zásoby a udělit jej mluvčímu, pokud si jej v jeho očích zaslouží. Prezident může udělit jeden bod hanby celkově jednomu libovolnému novináři.

TIP PRO NOVINÁŘE: Bod hanby je ocenění, které je negativní, ale zároveň pozitivní. Můžete jej udělit, pokud máte pocit, že tiskový mluvčí svou roli dobře zvládl. Je už na vás, zda bod hanby (ne)dáte mluvčímu za to, že vás jako novináře hezky setřel, či za to, že vám pěkně odpověděl na váš dotaz. Hanba je pro mluvčího to samé, co pohlazení pro štěňátko.

TIP PRO PREZIDENTA: Všichni novináři si hanbu zaslouží. Ale dát ji můžete jen jednomu. Dejte ji tomu nejvzleštějšímu nebo tomu nejservilnějšímu. Nebo tomu nejvtipnějšímu. Hradní páni si obvykle vydržovali nějakého toho šaška. Vy si můžete dělat věci, jak chcete.

6. Dobírání karet a posun rolí

Kdo hraje: Všichni

Co dělají: Použité karty výroků odložte stranou na odhazovací balíček. Hráči, kteří mají v ruce méně než tři karty, si z dobíracího balíčku výroků doberou do tří karet.

Není-li v dobíracím balíčku dost karet, zamíchejte odhazovací balíček a vytvořte z něj nový dobírací balíček.

Role prezidenta a mluvčího se posunou o jednoho hráče po směru hodinových ručiček. Získané žetony hanby si hráči ponechávají. Tímto končí jedno funkční období a začíná nové, a to opět první fází: výběrem tématu projevu.

Konec hry

Hra končí poté, co se všichni hráči vystřídají tolikrát ve funkci prezidenta, kolikrát bylo předem domluveno, nebo poté, co nastane jiná předem domluvená podmínka konce hry (viz článek *Určete si délku hry* na str. 3, dole vlevo).

Všichni hráči si nyní spočítají své shromážděné body hanby. Hráč s nejvíce body získává anticenu novinářů a může se honosit titulem „**Hlásný trouba**“. Jsou-li vítězové dva, cenu si spravedlivě rozdělí – jeden obdrží titul „**Hlásný**“ a druhý titul „**Trouba**“. Poslední prezident určí, který titulovaný je který.

Je-li vítězů více než dva, nastane revoluce, demokracie se ukáže jako slepá vývojová větev a všichni hráči jsou deportováni na Sibiř. Vyhrává hráč, který má nejteplejší oblečení.

Podrobný příklad herního kola

Přemysl, Libuše, Hynek, Vilém a **Jarmila** se chystají na svou první partii „**Čtveráčka**“. Karty jsou rozdány a role rozděleny. V prvním kole bude prezidentem **Přemysl** a mluvčím **Libuše**, ostatní hrají za novináře. **Přemysl** jako prezident vybírá téma projevu.

1. Výběr tématu projevu

PŘEMYSL (PREZIDENT): *(vezme si kartu s tématy a pročítá si jednu její stranu)* „Aha, už to mám. Takže téma zní: **Česká republika buduje namísto Letiště Václava Havla čínský kosmodrom**. Teď všichni novináři přede mě zahrají jednu kartu z ruky a já pak to, co je na nich napsané, musím použít v projevu.“

2. Hraní karet výroků

VILÉM (1. NOVINÁŘ): „Bezva, tak já hraju tady ten **Odsun Němců**.“

JARMILA (2. NOVINÁŘ): „Já **Tibetské teroristy**, to nemůže škodit.“

HYNEK (3. NOVINÁŘ): „Mně se líbí všechny karty, co mám... ale tak třeba **Ztroskotali chartisté**.“

LIBUŠE (MLUVČÍ): „Karet s výroky musí být minimálně pět, takže dvě ještě přidáme náhodně z balíčku.“ *(Otočí dvě horní karty a položí je k ostatním před prezidenta. Objeví se **Placený Západem a Odmítám na Hradě přijmout** _____.)*

PŘEMYSL (PREZIDENT): „To vám teda pěkně děkuju, jak mám na takovouhle kombinaci něco vymýšlet? To budu blekotat úplně nesmysly.“

VILÉM (1. NOVINÁŘ): „Kdybys fakt nevěděl, jak nějakou kartu v projevu využít, tak ji vynechej, ale je dobré toho nezneužívat a snažit se využít opravdu všechny karty. Bude to sranda. A blekotání nevadí, však jsi prezident, říkej si, co chceš!“

3. Prezident hovoří k lidu

PŘEMYSL (PREZIDENT): *(dlouze přemýšlí)* „No dobře, myslím, že to mám.“

(Lokne si dobrého vínka, zhluboka se nadechne, skloní hlavu ke straně a začne se mírně kymáčet na židli.)

„No tak podívejte se, myšlenka stavby čínského kosmodromu tady u nás, v naší krásné vlasti, pro nás znamená nejen utužování česko-čínského přátelství, ale také spoustu nových pracovních míst a investic do navazující infrastruktury. Pokud snad někdo proti něčemu takovému chce protestovat, pak se s největší pravděpodobností jedná o sympatizanta **tibetských teroristů**. Jaký postoj k teroristům mám, je obecně známo, a proto i vůdce těchto tibetských teroristů opakovaně **odmítám na Hradě přijmout**, přestože je mi to vytrvale vyčítáno různými **ztroskotálními chartisty**, beztak zajisté **placenými Západem**. Ostatně to nutně nemusí znamenat zbourání Letiště Václava Havla, v historii máme spoustu příkladů, kdy k vyřešení problému stačilo něco jen přemístit, jako třeba **odsun Němců**. Případně by se mohlo letiště pouze přejmenovat a dál fungovat jako součást kosmodromu.“

HYNEK (3. NOVINÁŘ): „Hustý!“

VILÉM (1. NOVINÁŘ): „Na první pokus fakt dobrý!“

4. Tisková konference

LIBUŠE (MLUVČÍ): „To teda jo, super! A já teda začnu s tiskovkou, že? Takže... ještě jednou vás všechny vítám na dnešní tiskové konferenci a nyní prosím věnujme prostor dotazům.“

VILÉM (1. NOVINÁŘ): *(přihlásí se o slovo)* „Dobrý den. Jaroslav Aninehlesl, *Modré právo*. Mluví-li pan prezident o tibetských teroristech a jejich vůdci, skutečně pod tímto označením skrývá Jeho svatost Dalajlámu? A z jakého důvodu došlo k tak markantnímu obratu v postoji vůči Tibetu, jehož osvobození bylo dlouhá léta ČR podporováno?“

LIBUŠE (MLUVČÍ): „Pane redaktore, je vidět, že jste přišel trestuhodně nepřipraven. Opravdu musíte pokládat takovouto otázku? Znáte snad nějakého jiného vůdce tibetských teroristů, který byl v minulosti na Hradě přijímán? A co se týče změny politického diskursu, je nutné upozornit na to, že na rozdíl od spousty různých pisálků pan prezident skutečně Čínu navštívil, mimo jiné i proto, aby se zde poučil, jak co nejefektivněji stabilizovat společnost. A skutečně nepoznal stabilnější a – troufl bych si říct – i demokratičtější zemi, než je Čínská lidová republika. Proto tibetské separatistické snahy musíme jednoznačně odmítnout, neboť jsou podobně absurdní, jako kdyby se Morava chtěla odtrhnout od České republiky a požadovala navrácení území historicky kontrolovaného Velkomoravskou říší.“

JARMILA (2. NOVINÁŘ): „Dobrý den, Tomáš Marný, *Hola hola noviny*. V projevu pana prezidenta zaznělo spojení ‚ztroskotálí chartisté, kteří brojí proti panu prezidentovi‘. Současně zaznělo i to, že k vyřešení problému často stačí jen něco přemístit. Nebylo by na místě podobně vyřešit i problém těchto narušitelů vážnosti české státnosti?“

LIBUŠE (MLUVČÍ): „Tomáši, děkuji za krásný dotaz. Pro váš deník jsem měl vždycky slabost.“ (*Pomrkává.*)

„Přestože jste to neřekl zcela doslovně, předpokládám, že narážíte na onu paralelu s odsunem Němců. Tady je třeba říct, že pan prezident často používá složité metafory, které ne každý musí pochopit, a domnívám se, že i toto je právě ten případ. Na druhou stranu, uvážíme-li, v jaké krásné, stabilní zemi žijeme, pak samozřejmě, pokud se zde někomu nelíbí, Německo plné nestability a islámských teroristů má hned za hranicemi, a tedy můžeme říct, že ta paralela funguje i v doslovném výkladu, a mohli bychom zvážit organizaci nějakého pochodu, při kterém by se tito

nespokojenci mohli sdružit a společně vyrazit na časově neomezenou návštěvu našeho souseda. Člověk se nesmí bát snít.“

HYNEK (3. NOVINÁŘ): „Dobrý den, Jitka Vonásková, *Žena za ovládacím pultem*. Naše čtenářky by zajímalo, vzhledem k tomu, že první Čech již ve vesmíru byl, zda nepřišel čas, aby se do vesmíru podívala také první Češka? Případně, jak přesně by pan prezident chtěl právě ženy motivovat ke vstupu do kosmonautiky?“

LIBUŠE (MLUVČÍ): „Já děkuji i za tuto nádhernou otázku. Bohužel v tuto chvíli je těžké předjímat, zda prvním kosmonautem vzlétajícím z kosmodromu bude žena, vzhledem k tomu, že i samotná stavba kosmodromu může trvat i několik desítek let. A to nepočítám vícepráce. Pan prezident však jistě na naše české ženy tím nebo oním způsobem myslí. A dokonce už pro ně navrhl i náborový slogan: Od plotny ke hvězdám. Ženy se, myslím, v následujících dekádách mají na co těšit!“

(Pauza.)

„Další dotazy nejsou, děkuji tedy většině z vás za vaše dotazy a těším se na shledanou při další tiskové konferenci.“

5. Udělení bodů hanby

VILÉM (1. NOVINÁŘ): „Paráda! Tak vidíte, nakonec jste všichni rození talenti. Teď ještě rozdáme body hanby.“

JARMILA (2. NOVINÁŘ): „Jaké body hanby?“

VILÉM (1. NOVINÁŘ): „Na konci hry se vyhodnotí nejlepší... nebo tedy vlastně nejhorší mluvčí, podle počtu nominací na

novinářskou anticenu. Na konci každého kola může každý novinář ocenit odpověď mluvčího jedním (nebo žádným) žetonem, tedy jednou nominací.

Tak já třeba začnu. Mně se Libušina odpověď na můj dotaz líbila, ale v porovnání s ostatními mi přišla slabší, proto bych nominaci neudělil a bod hanby jí nedám.“

LIBUŠE (MLUVČÍ): „Ty seš mi teda dobrák.“

JARMILA (2. NOVINÁŘ): „Podle mě to zahrála parádně. Já jí hanbu dám.“

HYNEK (3. NOVINÁŘ): „Já taky, z fleku by to mohla jít dělat v reálu.“

LIBUŠE (MLUVČÍ): „Tak teda dík.“

PŘEMYSL (PREZIDENT): „A já jako prezident taky dávám nějakou hanbu, ne?“

VILÉM (1. NOVINÁŘ): „Ano, ty můžeš dát jednu tomu novináři, který se ti nejvíc líbil. Nebo tě nejvíc nakrkl, podle toho, jak se na to díváš.“

PŘEMYSL (PREZIDENT): „Aha, jasný, tak tady ji máš.“ (Dá žeton hanby Vilémovi.)

VILÉM (1. NOVINÁŘ): „Služebníček.“

6. Dobírání karet a posun rolí

Hráči odhodí použité karty výroků na odkládací hromádku, doberou si karty, aby měl každý tři v ruce, posunou karty rolí o jedno místo doleva a může začít nové kolo.

Slovo závěrem

„Čtveráček“ je satirická hra. Lze ji hrát s vtipem i vážně, ale nelze ji vážně brát. Hrajete s přáteli. Pokud se během hraní pohádáte, snažte se, aby šlo jen o herní hádku. Zkrátka hrajte „Čtveráčka“ tak, abyste se bavili. A když ten humor bude černý, je to v pořádku. Ona ta realita má také různé odstíny.

Poděkování autorů

Děkujeme Eyronovi a Lomikarovi, mimo jiné za pomoc s tématy. Elenistárovi, že do toho furt rejpal. Všem testerům z Kozí Horky, obzvláště Fuchsovi jako nejlepšímu prezidentovi („Jste s námi?!?“).

Díky taky kamarádům a uživatelům **deskozrout.cz** za podněty, testování a korespondenční hru. Anekenovi, že ho napadlo, že bychom to mohli i vydat. Jednomu klukovi, co říkal, že se mu ze hry dělá fyzicky špatně. A v neposlední řadě také Máji a podniku Clubwash, bez nichž by celý tenhle nápad možná vůbec nevznikl. Díky. **A běžte všichni k volbám.**

Pokročilé herní varianty naleznete na:

ctveracek.rexhry.cz

Na hře se podíleli

- Autoři:** Robert „Permonick“ Vlček
Jan „Kandelábr“ Březina
- Grafika:** Vojtěch Švec
Michal „myyysha“ Stárek
- Jazyková úprava:** Eliška „Elissa“ Pospíšilová
- Redakce:** Martin „Aneken“ Hrabálek
Kamil „Strejda“ Smola
Vladimír Smolík
Radek „Amis“ Bohunský
Michal „Eyron“ Požárek
Jiří „Morthé“ Tomášek
Barborka Michalčíková

© 2017 RexHry.cz – Rexport, s. r. o.

Palackého tř. 198/72

612 00 Brno, Královo Pole

Všechna práva vyhrazena.

www.REXhry.cz | obchod@rexhry.cz

facebook.com/rexhry

KRÁLOVSKY SE BAVTE!

(snad vás za to nezavřou)

Přehled fází kola

1. Výběr tématu projevu
2. Hraní karet výroků
3. Prezident hovoří k lidu
4. Tisková konference
5. Udělení bodů hanby
6. Dobírání karet a posun rolí

Na Hradě někdo pověsil červené trenky. Lidi kradou, sají dotace a neplatí daně. Všechno je kampaň. Uprchlíci prchají, vláda nevládne, a kdo nemá máslo na hlavě, nemůže si ho dovolit. Lidu je třeba vládnout pevnou rukou. Hlavně je však třeba mluvit jeho řečí. To se do toho ovšem člověk může semtam zamotat. I neškodná poznámka, vtípek nebo prasárnička může člověku zavařit. Nota bene, když je prezident. To je jako přešlapovat v minovém poli. Novinářská lůza číhá a čenichá a ze všeho dělají aféru. Naštěstí existuje jeden člověk, který dokáže všem pokorně vysvětlit, jak to pan prezident myslel, a vše usměrnit do patřičných míst.

*Usmířitel, rétor, záchránce a hasič: **prezidentský mluvčí.***